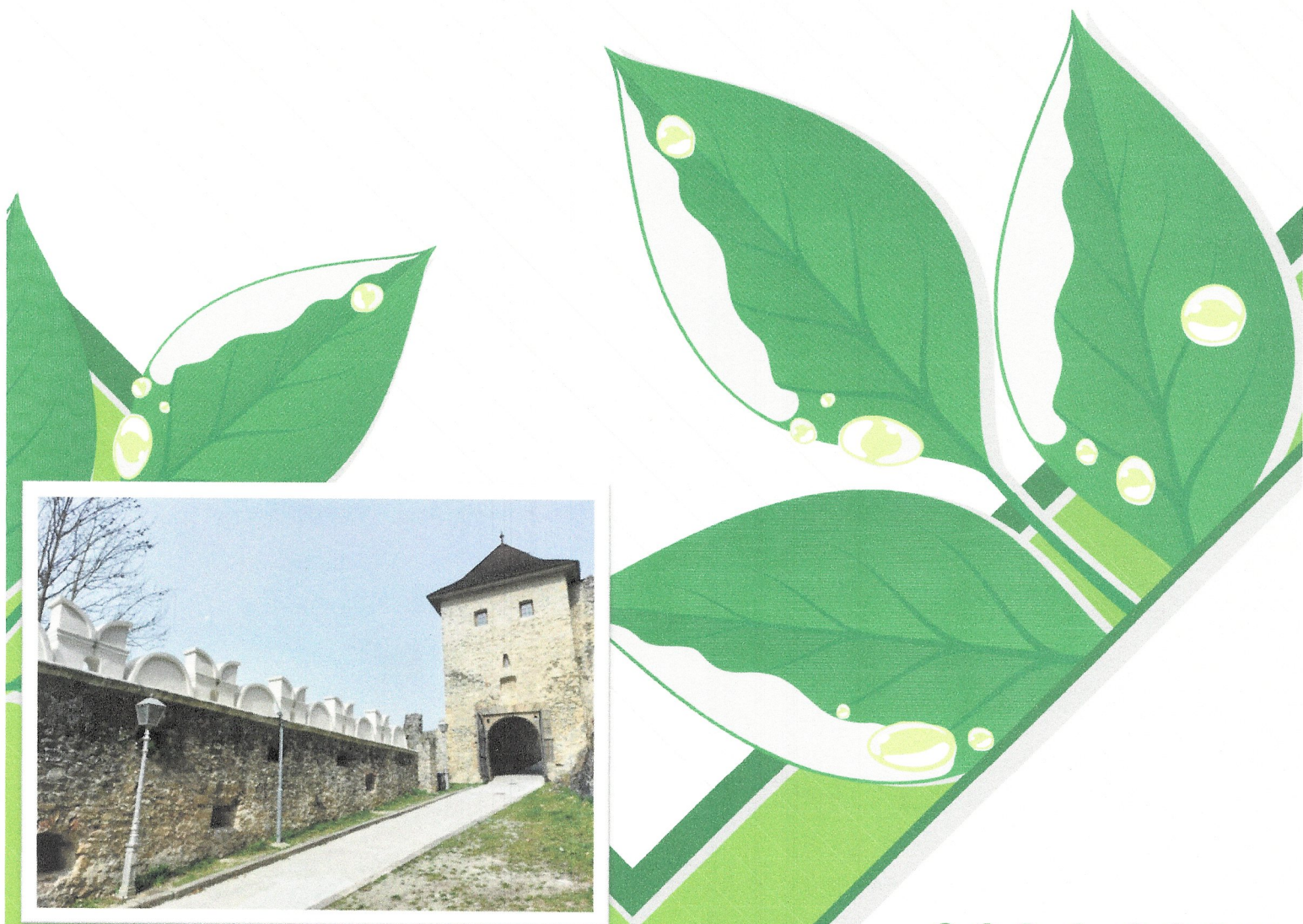

PAMARCH, s.r.o.

Environmentálne vyhlásenie spoločnosti o vzťahu k ochrane životného prostredia

2024-2027

CERTIFINO s.r.o.

I confirm with my signature that the
information on this page is correct

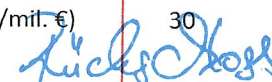
Name of the lead verifier:
Ing. Michal Rückeschloss, PhD.

Signature:

Date: 27.3.2024

1.	PREDSTAVENIE SPOLOČNOSTI, POPIS ZABEZPEČOVANÝCH ČINNOSTÍ A OPIS ROZSAHU REGISTRÁCIE V SCHÉME EMAS	4
1.1.	Názov, sídlo, registrácia v OR SR a kontakty	4
1.2.	Predstavenie spoločnosti, prehľad jej činností a služieb	4
1.3.	Rozsah registrácie v schéme EMAS	5
1.4.	Referenčné zákazky	5
1.5.	Lokalizácia spoločnosti	8
2.	ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA A STRUČNÝ OPIS RIADIACEJ ŠTRUKTÚRY PODPORUJÚCEJ SYSTÉM ENVIRONMENTÁLNEHO MANAŽÉRSTVA ORGANIZÁCIE	9
2.1.	Environmentálny manažérsky systém a environmentálna politika	9
2.2.	Stručný opis riadiacej štruktúry podporujúcej systém environmentálneho manažérstva organizácie	11
3.	PRIAME A NEPRIAME ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY A URČENIE ICH VÝZNAMNOSTI	13
3.1.	Terminológia	13
3.2.	Metodika hodnotenia významnosti environmentálnych aspektov	14
3.3.	Priame environmentálne aspekty	15
3.4.	Nepriame environmentálne aspekty	19
3.5.	Významné a stredne významné environmentálne aspekty a súvisiace environmentálne vplyvy	19
4.	OPIS DLHODOBÝCH A KRÁTKODOBÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH CIEĽOV VO VZŤAHU KU ENVIRONMENTÁLNYM ASPEKTOM A VPLYVOM	21
4.1.	Súhrn plánovaných a prijatých environmentálnych opatrení	24
5.	SÚHRN DOSTUPNÝCH ÚDAJOV O ENVIRONMENTÁLNO M SPRÁVANÍ ORGANIZÁCIE VO VZŤAHU K VÝZNAMNÝM ENVIRONMENTÁLNYM ASPEKTOM	25
5.1.	Energie	26
5.1.1.	Ind. R1 – Celková priama spotreba energie na obrat spoločnosti (kWh/mil. €)	26
5.1.2.	Ind. R2 – Spotreba elektrickej energie na obrat spoločnosti (kWh/mil. €)	27
5.1.3.	Ind. R3 – Spotreba energie zo spaľovania zemného plynu na obrat spoločnosti (kWh/mil. €)	27
5.2.	Materiály	27
5.2.1.	Ind. R4 – Spotreba kameniva na obrat spoločnosti (t/mil. €)	27
5.2.2.	Ind. R5 – Spotreba dreva na obrat spoločnosti (m3/mil. €)	28
5.2.3.	Ind. R6 – Spotreba kancelárskeho papiera na obrat spoločnosti (počet listov/pracovník)	28
5.2.4.	Ind. R7 – Spotreba tonerov na pracovníka (ks/pracovník)	29
5.3.	Voda	29
5.3.1.	Ind. R8 – Spotreba vody na pracovníka (l/pracovník)	29
5.4.	Odpady	29
5.4.1.	Ind. R9 – Celková ročná produkcia odpadov skupiny 17 na obrat spoločnosti (t/mil. €)	30
5.4.2.	Ind. R10 – Celková ročná produkcia odpadov kategórie 17 09 04 na obrat spoločnosti (t/mil. €)	30

CERTIFINO s.r.o.	
I confirm with my signature that the information on this page is correct	
Name of the lead verifier: Ing. Michal Búcskósch, PhD.	Signature:
Date: 27.3.2024	

5.5. Emisie	30
5.5.1. Ind. R11 – Celkové ročné emisie CO ₂ na obrat spoločnosti (t/mil. €)	30
5.6. Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu	31
6. HLAVNÉ PRÁVNE USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A VYHLÁSENIE O DODRŽIAVANÍ PRÁVNÝCH PREDPISOV	31
7. POUŽITÉ SKRATKY	33
8. ZÁVER	34
9. VYHLÁSENIE ENVIRONMENTÁLNEHO OVEROVATEĽA O OVEROVANÍ A VALIDÁCII	34

1. Predstavenie spoločnosti, popis zabezpečovaných činností a opis rozsahu registrácie v schéme EMAS

1.1. Názov, sídlo, registrácia v OR SR a kontakty

Obchodný názov:	PAMARCH, s.r.o.
Sídlo:	Štefánikova trieda 4/7, Nitra 949 01
Registrácia v OR SR:	Obchodný register okresného súdu Nitra, Oddiel: Sro Vložka číslo: 29502/N
IČO:	46 282 041
Dátum zápisu:	01.12.2011
Právna forma:	Spoločnosť s ručením obmedzeným
Kontakty:	Ing. Ján Kresan, konateľ Mgr. Tatiana Mikušová, PEMAS

1.2. Predstavenie spoločnosti, prehľad jej činností a služieb

V roku 2011 vznikla myšlienka zoskupiť pod jednu strechu odborníkov v oblasti rekonštrukcií a obnov pamiatok, umeleckých diel a historickej architektúry, aby boli služby našej spoločnosti kvalitné, promptné a najmä komplexne uspokojivé pre klientov. Pri obnovách hnuiteľných i nehnuteľných kultúrnych pamiatok, historických budov a umelecko-remeselných prácach poskytujeme profesionálne služby od poradenstva, projekčnej činnosti, cez výskumy až po kompletnú realizáciu obnovy. Naším cieľom je spokojnosť verejnosti za súčasného napĺňania požiadaviek pamiatkovej ochrany.

Naše portfólio tvoria nasledujúce činnosti:

- odborné konzultácie a poradenstvo vrátane financovania obnovy,
- komunikácia s pamiatkovým úradom,
- architektonické a funkčné riešenia,
- diagnostika historických objektov,
- projektové dokumentácie,
- stavebné práce,
- štúdie a výskumy,
- technologické postupy,
- obnova a renovácie,
- umelecko-remeselné práce,
- reštaurátorské práce,
- odborný dozor, metodická činnosť,
- posúdenie vplyvov na pamiatky a chránené územia.

1.3. Rozsah registrácie v schéme EMAS

Lokality, na ktoré sa EMAS vzťahuje:

- ❖ sídlo spoločnosti - priestory v prenájme na adrese Štefánikova trieda 4/7, Nitra 949 01,
- ❖ dočasné pracoviská – stavby.

Predmet EMAS: Realizácia stavieb a ich zmien, rekonštrukcie historických objektov a prvkov historickej architektúry, pamiatkové výskumy v oblasti stavebníctva. Renovácie a obnovy národných kultúrnych pamiatok. Výskum a vývoj v oblasti prírodných a technických vied.

Registrácia v schéme EMAS sa vzťahuje pre nasledujúce činnosti a príslušné NACE kódy:

- 41.10 Vypracovanie stavebných projektov
- 41.20 Výstavba obytných a neobytných budov
- 43.12 Zemné práce
- 43.13 Prieskumné vrty a vrtné práce
- 43.21 Elektrická inštalácia
- 43.22 Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení
- 43.29 Ostatná stavebná inštalácia
- 43.31 Omietkarské práce
- 43.32 Stolárske práce
- 43.33 Obkladanie stien a kladenie dlážkových krytín
- 43.34 Maľovanie a zasklievanie
- 43.39 Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- 43.91 Pokrývačské práce
- 43.99 Ostatné špecializované stavebné práce
- 71.11 Architektonické činnosti
- 71.12 Inžinierske činnosti a súvisiace technické poradenstvo
- 72.19 Ostatný výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied
- 74.90 Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti i.n.

1.4. Referenčné zákazky

Hrad Beckov – Rekonštrukcia západného paláca

Realizovali sme:

- reštaurovanie kamenných prvkov,
- štukovanie výzdoby a historických omietok,
- murovanie z lomového kameňa.

Viac o projekte:

- <https://www.obec-beckov.sk/sk/hrad>

- <https://www.eeagrants.sk/vo/rekontrukcia-zpadnho-palca-nkp-hrad-beckov>
- <https://mytrencin.sme.sk/c/22880166/foto-zapadny-palac-hradu-beckov-opravia-vieme-ako-bude-po-rekonstrukcii-vyzerat.html>
- <https://terajsok.sk/2022/05/07/zacala-rekonstrukcia-zapadneho-palaca/>

Obnova fasád budovy Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Realizovali sme:

- návrh obnovy,
- realizácia obnovy.

Obnova fasády budovy OTP banky na Alžbetinej ulici v Košiciach

Realizovali sme:

- návrh obnovy,
- realizácia obnovy.

Rekonštrukcia renesančného cimburia na Trenčianskom hrade – arch. Pietro Ferrabosco

Realizovali sme:

- návrh obnovy,
- realizácia obnovy.

Reštaurovanie vitráží Dóka – Bartek, Divadlo Jána Palárika v Trnave

Realizovali sme:

- vykonanie obnovy diela.

Socha sv. Michala Archanjela, Michalská veža v Bratislave – reštaurovanie a zlátenie

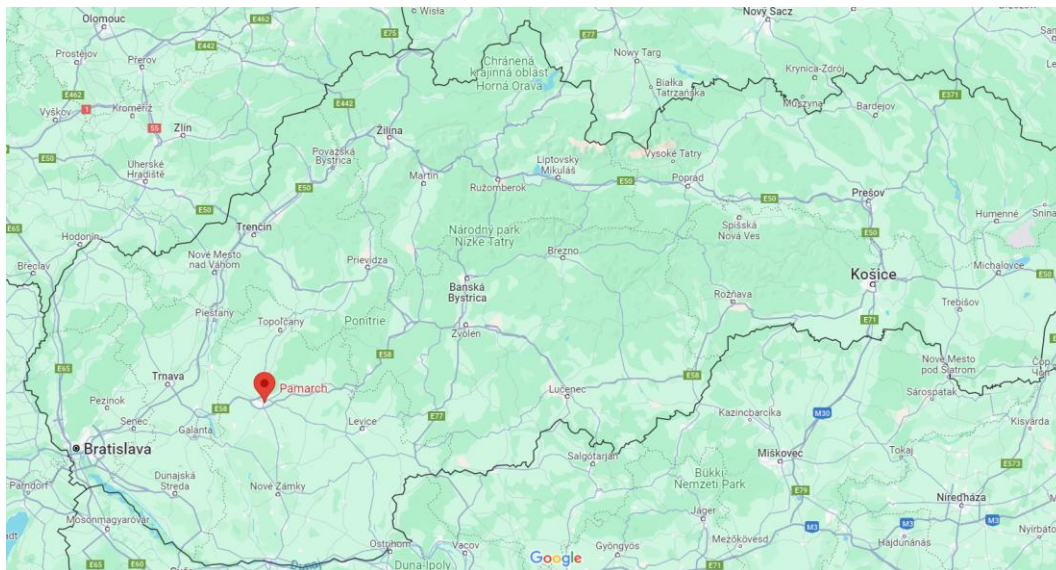
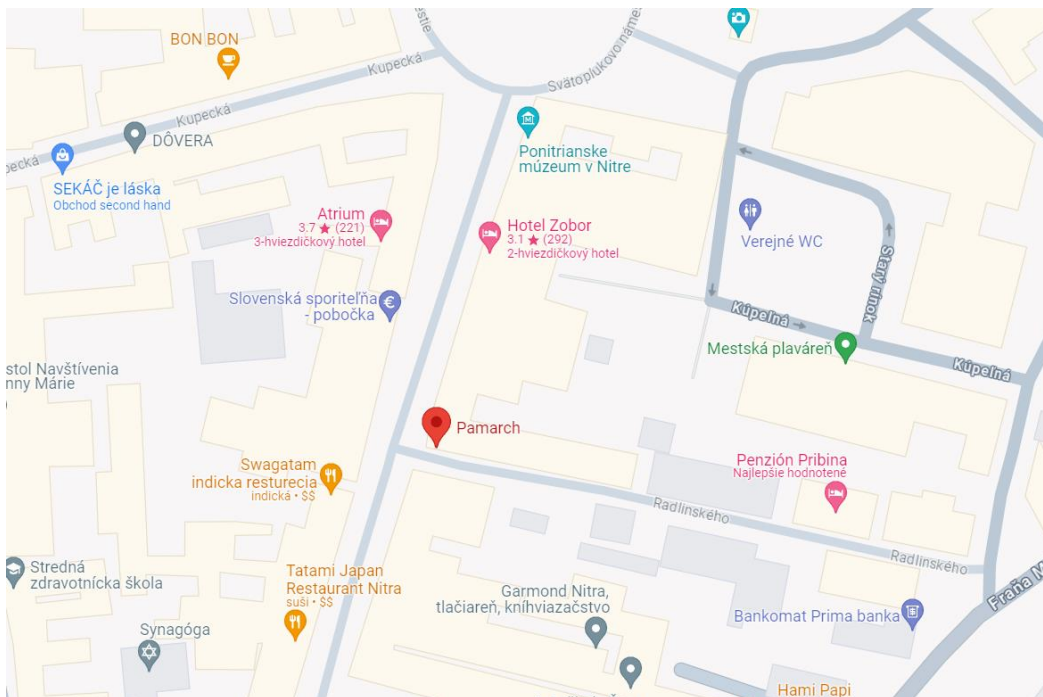
Realizovali sme:

- reštaurátorské práce,
- zlátenie,
- inštalácia sochy.

Viac o projekte:

- <https://muzeumbratislava.sk/udalost/zlatenie-sochy-sv-michala-archanjela>
- <https://kultura.pravda.sk/na-citanie/clanok/601145-z-michalskej-veze-odvezu-sochu-sv-michala-archanjela-caka-ju-obnova/>

1.5. Lokalizácia spoločnosti

2. Environmentálna politika a stručný opis riadiacej štruktúry podporujúcej systém environmentálneho manažérstva organizácie

2.1. Environmentálny manažérsky systém a environmentálna politika

Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. má zavedený integrovaný systém manažérstva (ISM) v súlade s požiadavkami:

- EN ISO 9001:2015   Systém manažérstva kvality. Požiadavky.
- EN ISO 14001:2015   Systém manažérstva environmentu.
Požiadavky s pokynmi na použitie.
- ISO 45001:2018   Systém manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
Požiadavky s usmernením na používanie.

Environmentálna politika je súčasťou politiky integrovaného systému manažérstva a predstavuje vrcholovým manažmentom oficiálne vyjadrený zámer a smerovanie spoločnosti v oblastiach ochrany životného prostredia, znižovania negatívnych dopadov našej činnosti na environment a sústavného zlepšovania nášho environmentálneho správania. Riadenie environmentálneho manažérského systému (EMS) vychádza zo záväzkov uvedených v politike ISM a EMAS.

POLITIKU integrovaného systému manažérstva a EMAS

Spoločnosť sa zaväzuje:

- vypracovať, zaviesť, udržiavať a sústavne zlepšovať integrovaný systém manažérstva v súlade s normami ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 s cieľom zlepšovať environmentálne správanie spoločnosti,
- identifikovať procesy systému manažérstva a zabezpečovať ich efektívnu implementáciu v rámci spoločnosti,
- identifikovať súvislosti organizácie a zainteresované strany a prispôbovať svoj integrovaný systém manažérstva ich potrebám a očakávaniam,
- vykonávať procesy vždy so zameraním na zákazníka a implementovať túto filozofiu v celej spoločnosti,
- identifikovať, analyzovať a riešiť riziká a príležitosti v súvislosti so svojimi procesmi a kontextom organizácie, ako aj zabezpečovať preventívne opatrenia pre elimináciu rizík, ako aj pre podporu príležitostí,
- stanovovať si ciele a spôsoby ich realizácie pre neustále zlepšovanie spoločnosti v jednotlivých procesoch, ako aj z celkového hľadiska,
- plánovať a riadiť zmeny v spoločnosti pre udržanie kontinuity v kvalite vykonávaných procesov a činností,
- zabezpečovať dostupnosť nevyhnutných zdrojov pre udržiavanie integrovaného systému manažérstva, ako aj zdroje pre neustále zlepšovanie a podporu inovácií v spoločnosti,
- zabezpečovať vhodnú infraštruktúru pre vykonávanie procesov a zabezpečenie ich kvality,
- zabezpečovať vhodné a bezpečné prostredie na prevádzku svojich procesov,
- zabezpečiť vhodné monitorovanie, meranie a analýzu všetkých svojich vykonávaných procesov a činností, pri použití vhodných zdrojov na monitorovanie a meranie, vrátane zabezpečenia platnosti výsledkov tohto monitorovania a merania,
- zabezpečiť kompetentnosť, povedomie a poznatky organizácie pre všetkých svojich pracovníkov v primeranom rozsahu,
- udržiavať zdokumentované informácie pre podporu riadenia svojho integrovaného systému manažérstva,
- zabezpečiť spoľahlivú a opakovateľnú realizáciu svojich činností, dodržiavaním postupov pre procesy systému manažérstva zabezpečovať spokojnosť zákazníka a neustále zlepšovať svoj systém manažérstva,
- riadiť svojich externých poskytovateľov v súlade so svojim integrovaným systémom manažérstva,
- riadiť a reagovať na všetky identifikované nezhodné výstupy, reklamácie a sťažnosti a využiť ich v prospech neustáleho zlepšovania spoločnosti,
- smerovať spoločnosť k dosahovaniu optimálnej spokojnosti zákazníka a vyvíjať snahu o jej zvyšovanie
- zabezpečiť prevenciu úrazov a poškodenia zdravia a riadiť svoj systém manažérstva tak, aby zabezpečila prevenciu voči identifikovaným rizikám, ohrozeniam a nebezpečenstvám,
- zabezpečiť ochranu životného prostredia, vrátane prevencie znečisťovania a ďalších špecifických záväzkov relevantného súvislostiam organizácie v rozsahu možného vplyvu na tieto záležitosti,
- zabezpečiť dodržiavanie aplikovateľných právnych a iných požiadaviek, ktoré sa vzťahujú na nebezpečenstvá BOZP a environmentálne aspekty a vplyvy organizácie, ako aj na procesy organizácie,
- zabezpečiť komunikáciu, spoluprácu a konzultáciu s radovými zamestnancami o svojom systéme manažérstva environmentu a v súvislosti s BOZP,
- identifikovať potenciálne havarijné situácie a primerane k nim zabezpečiť pripravenosť na núdzový stav a reakciu, vyšetrovať incidenty a nehody a použiť ich na ďalšiu prevenciu a neustále zlepšovanie,
- vytvoriť kultúru organizácie pre podporu povedomia o dôležitosti zabezpečovania kvality a prevencie pred poškodením zdravia a pre zabezpečenie vysokej profesionality pri vykonávaných činnostiach a neustále zlepšovať svoj systém manažérstva

Spoločnosť zaväzuje všetkých svojich pracovníkov, zainteresované strany a externých poskytovateľov dodržiavať túto politiku integrovaného systému manažérstva a prideluje im zodpovednosť za jej implementáciu pri činnostiach spoločnosti, ako aj zodpovednosť za jej neustále uplatňovanie. Vedenie spoločnosti prijatím tejto politiky uznáva, že aktívne zapojenie zamestnancov je hybnou silou spoločnosti PAMARCH, s.r.o. a predpokladanou podmienkou sústavného zlepšovania procesov, ako aj hlavným zdrojom zlepšovania environmentálneho správania sa.

V Nitre Dňa 1.11.2023

PAMARCH, s.r.o.
Štefánikova 7, 949 01 Nitra
IČO: 46 282 041
IČ DPH: SK 202 330 7088

Ing. Ján Kresan, konateľ

Vedenie spoločnosti určilo predmet systému environmentálneho manažérstva a naša spoločnosť vytvorila, implementovala, udržiava a sústavne zlepšuje cez vybrané manažérske nástroje systém manažérstva environmentu.

Integrovaný systém manažérstva odzrkadľuje záväzok spoločnosti PAMARCH, s.r.o. trvalo zabezpečovať kvalitu svojich činností a plniť stanovené kritériá tak, aby pri realizácii procesov nedochádzalo k nežiadúcemu poškodzovaniu životného prostredia, vytváraniu negatívneho dopadu na bezprostredné okolie realizovaných stavieb, či miestnu biodiverzitu. Dlhodobou je našou prioritou nielen spokojný zákazník, ale aj harmonické životné prostredie.

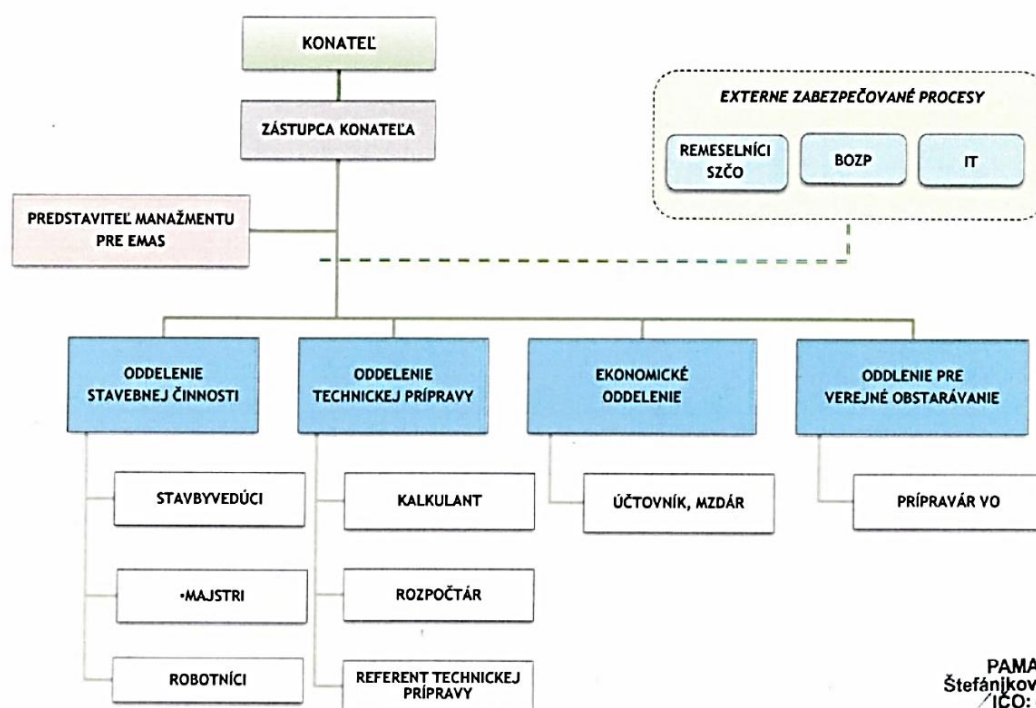
Pri spracovávaní dostupných údajov o environmentálnom správaní organizácie sa naša spoločnosť čiastočne riadila sektorovým referenčným dokumentom pre stavebníctvo (draft EN) zverejneným na web-stránke: <https://www.emas.sk/sektorove-referencne-dokumenty/>

2.2. Stručný opis riadiacej štruktúry podporujúcej systém environmentálneho manažérstva organizácie

Systém environmentálneho manažérstva je zavedený a monitorovaný v rámci celej organizačnej štruktúry spoločnosti. Organizačná schéma má pre každú úroveň riadenia podrobne stanovené príslušné environmentálne zodpovednosti a kompetencie v rámci popisu práce jednotlivých pracovných pozícií.

Organizačná schéma PAMARCH, s.r.o.

PAMARCH, s.r.o.
Štefánikova 7, 949 01 Nitra
IČO: 46 282 041
IČ DPH: SK 202 330 7088
Ing. Ján Kresan
konateľ

Súčasťou EMS je riadiaca smernica „SM 20 Environmentálne manažérstvo“, ktorá stanovuje postupy a zodpovednosti pre identifikáciu environmentálnych aspektov v našej spoločnosti, ktoré môžu mať vplyv na životné prostredie. Ich definovaniu predchádzala podrobná úvodná analýza environmentálneho manažérstva v spoločnosti. Pri každej zmene procesu alebo zmene jeho postupu alebo pri zavedení novej činnosti do svojho portfólia činnosti, opätovne prehodnocujeme environmentálne aspekty činností a ich vplyv na životné prostredie.

Naša spoločnosť určila externé a interné záležitosti, ktoré sú relevantné nášmu účelu, a ktoré ovplyvňujú našu schopnosť dosahovať zamýšľané výstupy nášho systému manažérstva environmentu. Tieto záležitosti zahŕňujú environmentálne situácie, ktoré sú ovplyvňované našou organizáciou alebo sú schopné ovplyvňovať našu organizáciu. Vedenie spoločnosti určilo zainteresované strany, ktoré sú relevantné pre náš systém manažérstva environmentu, a relevantné potreby a očakávania týchto zainteresovaných strán. Externé a interné záležitosti a zainteresované strany sú určené v dokumente „Kontext“ organizácie. Stanovené záväzné požiadavky, vrátane požiadaviek legislatívnych sú každoročne vyhodnocované z hľadiska ich plnenia („Register záväzných požiadaviek“).

Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. každoročne prehodnocuje svoje environmentálne aspekty („Register environmentálnych aspektov a vplyvov“). Okrem operatívnych kontrol prebiehajúcich počas realizácie zákaziek, je systém podrobovaný pravidelnej kontrole v rámci interných a externých auditov spoločnosti a v prípade odchýlok sú okamžite prijímané zodpovedajúce nápravné a preventívne opatrenia. Priebežne počas celého roka prebieha monitoring, meranie, zhromažďovanie a analýza údajov potrebných pre vyhodnotenie výkonnosti a efektívnosti systému environmentálneho manažérstva a hodnotenie ukazovateľov environmentálneho správania. Výsledky hodnotenia jednotlivých parametrov podávajú prehľad o environmentálnom správaní spoločnosti a slúžia ako podklad pre spracovanie „Správy z preskúmania manažmentom“. Dokument je dostupný všetkým pracovníkom formou intranetu spoločnosti a tvorí jeden z podstatných vstupov pre stanovovanie environmentálnych cieľov.

Pracovníci spoločnosti sú pravidelne preškoľovaní v oblastiach požiadaviek ISM, možných následkoch vykonávaných činností na environment a pripravenosti na zvládanie potenciálnych havarijných situácií. Zároveň sa zúčastňujú odborných konferencií, seminárov a výstav s cieľom získať čo najviac skúseností a znalostí pre zvýšenie ich environmentálneho povedomia. Každý zamestnanec spoločnosti má možnosť aktívne sa zapojiť do tvorby environmentálnych cieľov a požadovať primerané zdroje pre výkon svojich činností tak, aby boli v súlade s ochranou životného prostredia.

Komunikácia v rámci spoločnosti prebieha cez nadriadených pracovníkov formou pravidelných porád, cez intranet spoločnosti a prostredníctvom vývesiek na informačnej nástenke umiestnenej v priestoroch sídla spoločnosti. Zároveň je v týchto priestoroch umiestnená aj schránka nápadov. Aktivita zamestnancov je zohľadňovaná v rámci ich osobného ohodnotenia.

Komunikácia s verejnosťou je pre nás dôležitá, nakoľko našou činnosťou prispievame k zachovaniu historických odkazov pre celú spoločnosť a pre záchranu jej kultúrneho dedičstva. Pravidelne komunikujeme nielen s príslušným pamiatkovým úradom, ale aj s miestnymi občianskymi združeniami podporujúcimi záchranu historických pamiatok, pričom sa vo svojej činnosti snažíme v maximálne možnej miere zohľadniť aj ich požiadavky.

Dôležitým prvkom environmentálneho riadenia je zabezpečovanie činností subdodávateľských prác tak, aby vznikajúce nepriame aspekty pri výkone týchto činností boli čo najviac eliminované a boli v súlade s environmentálnou politikou našej spoločnosti. V budúcnosti by sme preto chceli do nášho systému environmentálnych školení zahrnúť aj subdodávateľské subjekty a následne zohľadniť ich environmentálne správanie aj v hodnotení externých poskytovateľov zo strany našej spoločnosti.

3. Priame a nepriame environmentálne aspekty a určenie ich významnosti

3.1. Terminológia

Environmentálne správanie predstavuje merateľné výsledky riadenia organizácie týkajúce sa jej environmentálnych aspektov.

Dodržiavanie právnych predpisov je úplné vykonávanie uplatniteľných právnych požiadaviek vrátane podmienok na udeľovanie povolení týkajúcich sa životného prostredia.

Environmentálny aspekt je prvok činností, výrobkov alebo služieb organizácie, ktorý má alebo môže mať vplyv na životné prostredie.

Významný environmentálny aspekt je environmentálny aspekt, ktorý má alebo môže mať významný environmentálny vplyv.

Priamy environmentálny aspekt je environmentálny aspekt súvisiaci s činnosťami, výrobkami a službami samotnej organizácie, ktoré môže organizácia priamo riadiť.

Nepriamy environmentálny aspekt je environmentálny aspekt, ktorý môže vzniknúť pri vzájomnej spolupráci organizácie s tretími stranami, ktoré môže organizácia v primeranej miere ovplyvniť.

Environmentálny vplyv je akákoľvek zmena v životnom prostredí, či už priaznivá alebo nepriaznivá, ktorá je úplne alebo čiastočne spôsobená činnosťami, výrobkami alebo službami organizácie.

Environmentálny program je opis prijatých alebo plánovaných opatrení, zodpovedností a prostriedkov na dosiahnutie dlhodobých a krátkodobých environmentálnych cieľov, ako aj konečných termínov na ich dosiahnutie.

Dlhodobý environmentálny cieľ je cieľ vychádzajúci z environmentálnej politiky, ktorého dosiahnutie si stanoví sama organizácia a ktorý je vo vhodných prípadoch kvantifikovaný.

Krátkodobý environmentálny cieľ je podrobná požiadavka na správanie, ktorá platí pre organizáciu alebo jej časti, ktorá vychádza z dlhodobých environmentálnych cieľov a ktorá musí byť stanovená a splnená, aby sa dosiahli uvedené ciele.

Indikátor je jednoznačný ukazovateľ hodnotenia vplyvu organizácie na životné prostredie umožňujúci medziročné porovnanie a hodnotenie vývoja výsledkov organizácie.

3.2. Metodika hodnotenia významnosti environmentálnych aspektov

Naša organizácia si stanovila kritériá hodnotenia významnosti environmentálnych aspektov svojich činností a služieb a uplatňuje ich pri určovaní tých aspektov, ktoré majú významný vplyv na životné prostredie, zvažujúc perspektívu životného cyklu. V našej spoločnosti je postup hodnotenia environmentálnych aspektov a ich následného vplyvu na životné prostredie podrobne spracovaný v dokumente „Metodika hodnotenia významnosti EA“. Do tohto hodnotenia sú zahrnuté činnosti vykonávané zamestnancami spoločnosti, pričom sa do úvahy berú aj používané zariadenia a mechanizácia (najmä nákladné a osobné vozidlá, zdvíhacie prostriedky, malá mechanizácia a pod), ako aj materiálová náročnosť súvisiaca s realizáciou procesov a činnosti zabezpečované zmluvnými dodávateľmi. Organizácia pri hodnotení významnosti environmentálnych vplyvov svojich činností zvažuje bežné prevádzkové podmienky, a rozumne predvídateľné havarijné podmienky, pričom berie do úvahy minulé, súčasné aj plánované činnosti. V hodnotiacich kritériách sú zohľadnené existujúce legislatívne požiadavky.

Pri hodnotení významnosti environmentálneho aspektu sa sledujú kritéria K1 až K5, uvedené v „Registri environmentálnych aspektov a vplyvov“. Hodnota kritéria sa určuje priradením príslušných bodov v zmysle definovaných bodových hodnôt kritérií. Výsledné hodnotenie významnosti environmentálneho aspektu sa určuje na základe celkového súčtu priradených bodov za jednotlivé kritériá.

P.č.	Kritérium	Bodová hodnota			
		0	1	2	3
K1	Potencionálna škoda pre ŽP	bez vplyvu	Malý vplyv na ŽP: • nízka až zanedbateľná emisia základnej znečisťujúcej látky ¹⁾ • bez rizika úniku znečisťujúcej látky do pôdy a vody • tvorba 100% recyklovateľných odpadov • využívanie obnoviteľného zdroja prírodnej suroviny • nevýznamný zdroj hluku (do 40 dB) • nevýznamný zdroj vibrácie • nevýznamná spotreba el. energie, vody, resp. plynu • zvratnosť javu (< 1 týždeň)	Stredný vplyv na ŽP: • emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia v medziach určených emisných limitov ¹⁾ • riziko úniku znečisťujúcej látky do pôdy a vody s protihavarijným zabezpečením • tvorba odpadov, z ktorých väčšina je odovzdávaných na recykliáciu/zhodnotenie • využívanie kombinácie obnoviteľného a neobnoviteľného zdroja prírodnej suroviny • stredne významný zdroj hluku (od 41 do 69 dB) • stredne významný zdroj vibrácie • stredne významná spotreba el. energie, vody, resp. plynu • zvratnosť javu (< 1 mesiac)	Závažný vplyv na ŽP: • emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia prekračujúce určené emisné limity ¹⁾ • riziko úniku znečisťujúcej látky do pôdy a vody bez protihavarijného zabezpečenia • tvorba odpadov, z ktorých väčšina je ukladaná na skládku odpadov • využívanie neobnoviteľného zdroja prírodnej suroviny • významný zdroj hluku (≥ 70 dB) • významný zdroj vibrácie • významná spotreba el. energie, vody, resp. plynu • nezvratný jav, resp. zvratnosť vyžaduje dlhšie obdobie (> 1 mesiac)
K2	Stav životného prostredia ²⁾	Región s nenarušeným životným prostredím	Región s mierne narušeným životným prostredím a narušeným prostredím	Región so značne narušeným životným prostredím	Región so silne narušeným životným prostredím
K3	Veľkosť, počet, frekvencia	Bez vplyvu	Veľkosť – malý až zanedbateľný rozsah Početnosť – < denná Frekvencia – nepravidelná	Veľkosť – stredný rozsah Početnosť – denná Frekvencia – pravidelná	Veľkosť – veľký rozsah Početnosť – denná, viacsobná Frekvencia – nepretržitá
K4	Požiadavky príslušných environmentálnych právnych predpisov	Bez určených podmienok a požiadaviek na prevádzku	Podmienky a požiadavky určené príslušnou environmentálnou legislatívou bez potreby súhlasu, resp. ohlásenia príslušnému orgánu štátnej správy	Podmienky a požiadavky určené príslušnou environmentálnou legislatívou s potrebou súhlasu, resp. ohlásenia príslušnému orgánu štátnej správy - dodržané	Podmienky a požiadavky určené príslušnou environmentálnou legislatívou s potrebou súhlasu, resp. ohlásenia príslušnému orgánu štátnej správy - nedodržané
K5	Stanoviská zainteresovaných strán vrátane zamestnancov organizácie (podnety a sťažnosti)	Bez stanovísk	So stanoviskami uplatniteľnými = 100%	So stanoviskami, uplatniteľnými < 100%	So stanoviskami, neuplatniteľnými

¹⁾ V zmysle Zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a súvisiacich právnych predpisov

²⁾ Správa o stave životného prostredia SR : <https://www.enviroportal.sk/spravy/kat21>

Podľa výsledného hodnotenia je environmentálny aspekt zaradený podľa významnosti do nasledujúcich kategórií za prijatia súvisiacich opatrení. Vzhľadom na to, že naše zákazky realizujeme v rôznych regiónoch, nie je možné jednoznačne stanoviť hodnotu koeficientu K2, nakoľko stav životného prostredia je v mieste výkonu jednotlivých zákaziek rôzny. Uvažujeme preto so silne narušeným ŽP (napr. región BA, NT, BB, KE), kde vykonávame najväčšiu časť našich stavebno-rekonštrukčných prác.

Súčet bodov z jednotlivých kritérií	0 - 5	6 - 8	9 - 15
Významnosť aspektu	Nevýznamný	Stredne významný	Významný

Významný EA - zavedenie opatrení na zníženie významnosti je nevyhnutné. Je potrebné okamžité riadenie procesov vhodnými opatreniami za účelom zníženia rizika. Nápravné, resp. preventívne opatrenia musia mať stanovený termín. Z uvedených činností by mali vyplývať prioritné environmentálne ciele.

Stredne významný EA - aspekt vyžaduje zvýšenú pozornosť, pričom postačujú súčasné postupy riadenia. Opatrenia na zníženie významnosti je treba zaviesť v prípade, že dosiahnuté zlepšenia sú úmerné vynaloženým nákladom.

Nevýznamný EA - nie je potrebné riadenie rizika. Riziko je prijateľné a nespôsobuje ohrozenie ŽP.

Naša spoločnosť po zmapovaní životného prostredia a kategorizácii environmentálnych aspektov priama nasledovné druhy opatrení:

- malé okamžité nápravné opatrenia,
- nové trvalé spôsoby práce,
- strednodobé environmentálne zlepšenia,
- investície a nové technológie.

3.3. Priame environmentálne aspekty

Priame environmentálne aspekty súvisia s činnosťami, produktami a službami samotnej organizácie, nad ktorými máme priamu kontrolu v oblasti riadenia.

Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. v súvislosti so svojou činnosťou a službami identifikovala nasledujúce priame environmentálne aspekty:

- tvorba odpadov,
- emisie do ovzdušia,
- vypúšťanie do vody (vrátane prenikania do podzemnej vody),
- využívanie a kontaminácia pôdy,
- využívanie energie, prírodných zdrojov a surovín,
- ohrozenie živočíchov pri výkone obnovy historických budov (chránené druhy živočíchov - najmä netopiere a vtáky),

- miestne problémy (hluk a vibrácie).

Tvorba odpadov

V sídle spoločnosti - Štefánikova trieda 4/7, Nitra je vykonávaná len administratívna a projekčná činnosť so vznikom odpadu prevažne kategórie O – ostatný. Vzhľadom k prenajatým priestorom budovy nachádzajúcej sa v pešej zóne centra mesta Nitra s obmedzenými možnosťami vjazdu, nie je možné z kapacitných dôvodov zo strany mesta primerane zabezpečiť triedený zber komunálnych odpadov (plasty, papier, sklo, bioodpad). Najväčšiu položku preto v našom sídle tvorí odpad 20 03 01 zmesový komunálny odpad (O). Zber a ekologické zneškodnenie zmesového odpadu je zabezpečené v súlade so všeobecne záväzným nariadením Mesta Nitra na zmluvnom základe majiteľa objektu, v ktorom sa nachádzajú prenajaté priestory spoločnosti PAMARCH, s.r.o.. V menšej miere sa ako odpad vyskytujú použité tonery z tlačiarne, ktorých odvoz je zabezpečený v rámci servisu tlačiarne zazmluvnenou firmou.

V rámci stavebnej činnosti spoločnosť PAMARCH, s.r.o. pôsobí v oblasti nakladania so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Spoločnosť je držiteľom Registrácie podľa § 98 č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov (sprostredkovateľ). Odpady vznikajúce pri realizácii prác na zákazkách sú prevažne kategórie O. Ide najmä o odpady skupiny 17 v zmysle Katalógu odpadov, čiže o odpady zo stavebnej činnosti. V súčasnosti prevažuje zmesový stavebný odpad, najmä kategórie 17 09 04 zmiešané odpady zo stavieb a demolácií a 17 01 07 zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky. V tejto oblasti vidíme veľké rezervy najmä z hľadiska dôslednejšieho triedenia odpadov a prípravu na ich ďalšie zhodnotenie. Nebezpečné odpady vznikajú pri prevažujúcich rekonštrukčných prácach len vo veľmi malej miere (napr. 150110 - obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok) a sú skladované podľa požiadaviek platnej legislatívy o odpadoch v zabezpečených a označených nádobách a v priestoroch určených na tento účel. Ich prednostné zhodnocovanie a zneškodnenie prebieha na základe zmluvných vzťahov výhradne u subjektov oprávnených preberať odpad na jeho ďalšie nakladanie.

V budúcnosti sa plánujeme zameriavať na dôslednejšie triedenie odpadov a znižovať objem zmesových stavebných odpadov (najmä kategórie 17 09 04). Vytriedené stavebné odpady sú vhodnou druhotnou surovinou na výrobu tzv. recyklátov. Recykláty je možné ďalej plnohodnotne použiť v stavebníctve namiesto primárnej suroviny (napr. kameniva), čo je významným pozitívnym vplyvom na šetrenie prírodných zdrojov nerastných surovín. Zároveň sa znižuje miera skládkovania inertného odpadu.

Rovnako železné a neželezné kovy po predchádzajúcom využití alebo získané z odpadu patria medzi druhotné suroviny, ktorých zber a výkup predstavuje dôležitú súčasť v systéme ich zhromažďovania a následného využitia. Druhotné suroviny nahrádzujú suroviny primárne, ktoré môžu byť často získavané z neobnoviteľných zdrojov. Používanie druhotných surovín predstavuje tiež radu ďalších výhod ako je zníženie spotreby materiálu a energie, zníženie dopadu na klímu a životné prostredie a zníženie výrobných nákladov.

Emisie do ovzdušia

Emisie znečisťujúcich látok sú do ovzdušia vypúšťané zo zdrojov znečisťovania ovzdušia. Zdroje znečisťovania ovzdušia súvisiace s našou spoločnosťou sú najmä mobilné zdroje. Konkrétne sa jedná o dopravné prostriedky so spaľovacími motormi používané v rámci stavebnej činnosti a administratívnej činnosti:

- nákladná doprava - doprava materiálu, náradia, techniky, odvoz odpadov,
- stavebná mechanizácia (napr. rýpadlo, nakladač),
- osobná doprava – osobné automobily pracovníkov spoločnosti.

Spoločnosť vlastní 18 osobných áut a 3 nákladné autá.

Ovzdušie je znečisťované emisiami aj pri realizácii stavebných procesov s vyššou prašnosťou, napr. pri búraní, frézovaní, rezaní dlažby a pod. Emisie vznikajú aj zo spaľovania zemného plynu v dôsledku vykurovania prenajatých priestorov v sídle spoločnosti.

Vypúšťanie do vody

Pri zabezpečovaní výkonu činností v našej spoločnosti vznikajú nasledujúce druhy odpadových vôd:

- splaškové odpadové vody (sociálne zariadenia z administratívy, sociálne zariadenia na stavbách - mobilné sociálne zariadenia, tzv. TOI TOI, likvidácia vývozom na čistiareň odpadových vôd)
- dažďové odpadové vody z využívaných spevnených plôch a parkovísk:
  - parkovanie osobných automobilov administratívy na prenajatých parkovacích miestach v blízkosti sídla spoločnosti (parkovisko hotela Zobor - odvedenie do verejnej kanalizácie),
  - parkovanie nákladných automobilov a stavebných mechanizmov počas výkonu práce (parkovanie na spevnených plochách staveniska s odvedením dažďových vôd zo spevnených plôch podľa miestnych pomerov),
  - parkovanie osobných automobilov pracovníkov stavby (počas pracovnej zmeny na vyhradených parkoviskách – spevnených plochách v rámci staveniska s odvedením dažďových vôd zo spevnených plôch podľa miestnych pomerov).

Nakladanie s látkami škodlivými pre vody a pôdu

Znečisťujúce látky škodlivé pre vody a pôdu používané pri stavebnej činnosti sa vyskytujú v malom množstve, napr. zvyšky farieb, riedidiel, moridiel a pod. Miesta nakladania so znečisťujúcimi látkami pri stavebnej činnosti sú najmä dočasné pracoviská – stavby, kde hrozí riziko úniku väčšieho množstva znečisťujúcej látky do podzemných vôd a pôdy v prípade, ak by bola manipulácia vykonávaná mimo záchytných nádob alebo spevnenej plochy alebo v prípade výskytu havarijnej situácie (napr. pretrhnutie nádrže nákladných vozidiel o prekážku vyskytujúcu sa nad úrovňou dočasnej stavebnej komunikácie).

Prevažná časť stavebnej činnosti spoločnosti PAMARCH, s.r.o. predstavuje komplexnú obnovu historických budov. Pri tejto stavebnej činnosti nie je potrebné využívanie pôdy (nejedná sa o rozsiahly záber novej pôdy ani výkopové práce). Pri obnove historických budov je využívaná len malá plocha pri predmetnom objekte ako stavenisko. Manipulácia so znečisťujúcimi látkami škodlivými pre pôdu napr. riedidlo, minerálne farby pre exteriéri a interiéri a i. je vykonávaná prednostne na spevnených zabezpečených plochách v rámci zariadenia staveniska.

Administratívna a projektová činnosť je vykonávaná v prenajatých priestoroch bez priameho vplyvu na pôdu. Pri údržbe budovy (čistiace a upratovacie práce) sú používané bežne dostupné čistiace prostriedky, ktorých výber je na zazmluvnenom dodávateľovi služby.

Využívanie energie, prírodných zdrojov a surovín

Pri realizácii stavebnej činnosti sa vyžaduje využívanie energií (ručné elektrické náradie, pohonné hmoty pre stavebné stroje, agregáty, dopravné mechanizmy a automobily). Pre administratívu a projekčnú činnosť je energeticky náročné najmä vykurovanie (vykurovanie plynom – prenajaté priestory), ako aj spotreba elektrickej energie na prevádzku našich priestorov a vybavenia (osvetlenie, počítačová a tlačiarenská technika, elektrospotrebiče, komunikačné prostriedky, klimatizácia a pod.).

Zvýšená spotreba vody je prítomná najmä pri realizácii stavieb – na technologické, pitné, sociálne účely. V menšej miere je to spotreba vody v sídle spoločnosti (kuchyňa, sociálne zázemie).

Z hľadiska surovín je v administratíve a pri výkone projekčnej činnosti prítomná najmä vyššia spotreba papiera, ale aj spotreba nafty a benzínu na prevádzku osobných automobilov našich pracovníkov. Vo výraznejšej miere sa vyskytuje spotreba PHM pri realizácii stavieb (osobné a nákladné automobily, stavebné stroje, agregáty a pod).

Z hľadiska materiálovej náročnosti je naša spoločnosť výrazne limitovaná požiadavkami pamiatkového úradu na použitie primárnych surovín, tak aby projektované riešenie bolo čo najviac v súlade s pôvodným materiálovým zložením obnovovaných historických stavieb (vo veľkej miere sa používa najmä primárna surovina - drevo a kamenivo). Týmto požiadavkám prispôsobujeme aj naše technológie, pričom uprednostňujeme pôvodné stavebné postupy (menej zaťažujúce životné prostredie. Z tohto hľadiska nemáme výraznejšiu možnosť ovplyvňovať používané druhy materiálov.

Ohrozenie živočíchov pri výkone obnovy historických budov, biodiverzita

Vzhľadom na realizáciu našich činností v starých budovách (zväčša so zlou údržbou) sa pomerne často stretávame s výskytom chránených druhov vtáctva a netopierov, napr. v rôznych štrbinách a na povalách historických domov. Pri výkone obnovy historických stavieb hrozí riziko úhynu týchto živočíchov a následne vysoké sankcie. Dlhodobo vnímame túto problematiku a venujeme jej primeranú pozornosť.

Miestne problémy (vznik hluku a vibrácií)

Stavebná činnosť je zdrojom hluku (napr. vŕtanie, rezanie, brúsenie, búracie práce, manipulácia s materiálom, doprava a pod.) a v závislosti od druhu stavebných činností aj zdrojom vibrácií (napr. vŕtanie, zhutňovanie, búracie práce). Pri výkone stavebných prác sú zavádzané opatrenia za účelom dodržiavania legislatívou určených prípustných hodnôt hluku, ako aj vykonávanie stavebných činností len cez pracovné dni a mimo neskorých večerných a nočných hodín a pod. V zvýšenej miere používame pôvodné postupy, ktoré sú menej náročné z hľadiska hluku a vibrácií. Pri prevádzke administratívnej a projektovej činnosti nie sú vymedzené žiadne zdroje vibrácií. Zdrojom hluku je najmä doprava zamestnancov v súvislosti s výkonom administratívnych a projekčných činností.

3.4. Nepriame environmentálne aspekty

Nepriame environmentálne aspekty môžu vzniknúť pri vzájomnej interakcii organizácie s tretími stranami, ktoré naša organizácia môže v primeranej miere ovplyvniť.

Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. v súvislosti so svojou činnosťou a službami identifikovala najmä nasledujúce nepriame environmentálne aspekty:

- environmentálne správanie a praktiky zmluvných partnerov a dodávateľov,
- otázky súvisiace so životným cyklom produktu a služieb, ktoré organizácia môže ovplyvniť (získanie surovín, nákup a obstarávanie, doprava, použitie, spracovanie produktu po skončení jeho životnosti a konečné zneškodnenie).

Organizácia PAMARCH s.r.o. sa snaží zabezpečiť, aby dodávatelia a tí, ktorí konajú v jej mene, dodržiavali environmentálnu politiku v rozsahu činností vykonávaných podľa zmluvy. Ich činnosť je usmerňovaná na základe zmluvných podkladov, všeobecných prepravných podmienok, obchodných podmienok a pod. V blízkej budúcnosti plánujeme informačné kampane o možnostiach zlepšenia environmentálneho správania pre našich dodávateľov a zároveň budeme ich snahu zohľadňovať pri ich každoročnom hodnotení zo strany našej organizácie. Jednou z budúcich priorít je, aby boli vozidlá subdodávateľov vybavené vhodnou havarijnou sadou pre zachytenie potenciálneho úniku paliva a mazív, a aby boli poučení o znižovaní prašnosti pri realizácii prác a správnom nakladaní s odpadmi, najmä v oblasti triedenia odpadov.

Pri rekonštrukcii a obnove budov spoločnosť PAMARCH, s.r.o. využíva služby externých subjektov na nakladanie so stavebným odpadom s obsahom azbestu. Azbest je zaradený do skupiny dokázaných chemických karcinogénov. Pri výbere subjektu pre danú službu spoločnosť preveruje jeho oprávnenosť, t. j. všetky súvisiace práce s materiálmi obsahujúcimi azbest môžu vykonávať len špeciálne vyškolení pracovníci alebo právny subjekt, ktorí majú povolenie od príslušných orgánov.

3.5. Významné environmentálne aspekty a súvisiace environmentálne vplyvy

V nasledujúcej tabuľke sú prehľadne uvedené environmentálne aspekty vznikajúce pri našej činnosti v sídle spoločnosti (administratíva, projekčná činnosť) a na dočasných miestach výkonu

činnosti (stavby), ktoré boli našou spoločnosťou vyhodnotené ako významné alebo stredne významné. V závislosti od charakteru sú rozdelené na priame aspekty, ktoré môžeme účinne riadiť vlastnými opatreniami a na nepriame aspekty vznikajúce v rámci subdodávateľských činností, na ktoré naša spoločnosť nemá priamy vplyv. Hodnotenie ich významnosti bolo vykonané v súlade so zásadami opísanými v kap. 3.2 tohto environmentálneho vyhlásenia. Environmentálne aspekty, ktoré boli vyhodnotené ako nevýznamné - nie sú uvedené, nakoľko nepredstavujú podstatnú záťaž pre životné prostredie, ktorú by bolo potrebné prioritne regulovať. Vzhľadom na pomerne šetrné spôsoby obnovy historických pamiatok je naša činnosť vysoko špecifická a neprináša také nároky na spotrebu vody, energií a materiálov, ani na tvorbu nebezpečných odpadov, na aké sme zvyknutí pri klasickej výstavbe.

Environmentálny aspekt (EA)	Charakter EA	Sídlo spoločnosti	Významnosť EA	Stavby	Významnosť EA	Environmentálny vplyv
Spotreba energií (el. energia, zemný plyn)	priamy	x	stredne významný	x	stredne významný	čerpanie prírodných zdrojov
Spotreba vody	priamy	x	stredne významný	x	stredne významný	čerpanie prírodných zdrojov
Tvorba odpadov (O a N)	priamy	x	stredne významný	x	významný	vznik skládok, znečistenie ŽP, kontaminácia pôdy, vody
Únik emisií (pri bežnej prevádzke dopravných a strojových zariadení)	priamy	x	stredne významný	x	stredne významný	znečistenie ŽP, zhoršenie zdravia obyvateľstva, skleníkový efekt
Vznik emisií (primárna, sekundárna prašnosť)	priamy			x	stredne významný	zhoršenie zdravia obyvateľstva a fauny, ohrozenie flóry (fotosyntéza), znečistenie ovzdušia
Únik prevádzkových náplní (z dopravných a strojových zariadení - havária)	priamy	x	významný	x	významný	ohrozenie podzemných vôd, kontaminácia pôdy
Spotreba pohonných hmôt	priamy	x	stredne významný	x	stredne významný	čerpanie prírodných zdrojov
Spotreba primárnych materiálov (drevo, kamenivo)	priamy			x	stredne významný	čerpanie prírodných zdrojov
Šírenie hluku a vibrácií (pri prevádzke dopravných a strojových zariadení)	priamy			x	stredne významný	zhoršenie zdravia obyvateľstva, rušenie živočíchov v okolí stavieb
Únik nebezpečných látok (havária – skladovanie, manipulácia, doprava)	priamy			x	významný	ohrozenie zdravia ľudí, kontaminácia podzemných a povrchových vôd, kontaminácia pôdy, úhyn flóry a fauny
Úhyn chránených živočíchov (potenciálne riziko)	priamy			x	významný	ohrozenie výskytu chránenej populácie znížením počtu jedincov
Spotreba energií (el. energia)	nepriamy			x	stredne významný	čerpanie prírodných zdrojov
Spotreba vody	nepriamy			x	stredne významný	čerpanie prírodných zdrojov
Tvorba odpadov (O a N)	nepriamy			x	významný	vznik skládok, znečistenie ŽP,

						kontaminácia pôdy, vody
Únik emisií (subdodávateľa - pri bežnej prevádzke dopravných a strojových zariadení)	nepriamy			x	stredne významný	znečistenie ŽP, zhoršenie zdravia obyvateľstva, skleníkový efekt
Vznik emisií (subdodávateľa – primárna, sekundárna prašnosť)	nepriamy			x	stredne významný	zhoršenie zdravia obyvateľstva a fauny, ohrozenie flóry (fotosyntéza), znečistenie ovzdušia
Únik prevádzkových náplní (z dopravných a strojových zariadení – subdodávateľa, havária)	nepriamy			x	významný	kontaminácia podzemných a povrchových vôd, kontaminácia pôdy, úhyn flóry a fauny
Spotreba pohonných hmôt	nepriamy			x	stredne významný	čerpanie prírodných zdrojov
Spotreba primárnych materiálov (drevo, kamenivo)	nepriamy			x	stredne významný	čerpanie prírodných zdrojov
Šírenie hluku a vibrácií (subdodávateľa - pri prevádzke dopravných, strojových a technologických zariadení)	nepriamy			x	stredne významný	zhoršenie zdravia obyvateľstva, rušenie živočíchov v okolí stavieb
Únik nebezpečných látok (havária – skladovanie, manipulácia, doprava)	nepriamy			x	významný	ohrozenie zdravia ľudí, kontaminácia podzemných a povrchových vôd, kontaminácia pôdy, úhyn flóry a fauny
Úhyn chránených živočíchov (potenciálne riziko)	nepriamy			x	významný	ohrozenie výskytu chránenej populácie znížením počtu jedincov

V zmysle platnej metodiky hodnotenia významnosti environmentálnych aspektov nie sú aspekty s pozitívnym vplyvom na životné prostredie hodnotené ako významné. Avšak spoločnosť PAMARCH, s.r.o. kladie vysoký dôraz na revitalizáciu krajiny po ukončení stavebnej činnosti, ako aj na ochranu živočíchov a rastlínstva na územiach dotknutých výstavbou.

4. Opis dlhodobých a krátkodobých environmentálnych cieľov vo vzťahu ku environmentálnym aspektom a vplyvom

Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. každoročne prijíma ciele ISM, ktorých súčasťou sú environmentálne ciele zamerané na ochranu životného prostredia a zlepšovanie výkonnosti systému EMS. Na tvorbe cieľov sa zúčastňujú všetky úrovne riadiacej štruktúry.

Environmentálne ciele EMS spoločnosti sú strategicky stanovené z dlhodobého hľadiska a následne sú spracované programy na krátkodobé ročné ciele. Pri ich stanovovaní sa vychádza z politiky spoločnosti, z identifikovaných rizík a situácií, ktoré boli určené na základe identifikácie vplyvov, právnych požiadaviek, požiadaviek zainteresovaných strán, hodnotenia environmentálnych aspektov spoločnosti a výsledkov preskúmania manažérskeho systému. Pre ciele má spoločnosť určené zodpovedné osoby a termíny ich splnenia. Ciele sa zameriavajú na sústavné zlepšovanie environmentálneho správania spoločnosti, na zlepšovanie hlavných

environmentálnych ukazovateľov, zvyšovanie havarijnej pripravenosti a na zlepšenie environmentálneho povedomia pracovníkov. Ciele spoločnosti sú vydávané Rozhodnutím konateľa. Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. predkladá prvé environmentálne vyhlásenie, preto sú ciele na zlepšovanie environmentálneho správania spoločnosťou vymedzené na obdobie rokov 2024-2027.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené dlhodobé ciele spoločnosti PAMARCH, s.r.o. a v nadväznosti na ne sú stanovené krátkodobé ročné ciele, ktoré sú doplnené plánovanými opatreniami potrebnými na ich dosiahnutie.

OBLASŤ	ENVIRONMENTÁLNE CIELE SPOLOČNOSTI		Termín
SPOTREBA ENERGIE	Dlhodobý cieľ	Znižovanie spotreby elektrickej energie	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Znížiť spotrebu elektrickej energie o 2%	31.12.2024
	Opatrenie	- Vypracovať Manuál správneho využívania energie v priestoroch spoločnosti – vetranie priestorov v zimnom období, zhasínanie svetiel, používanie klimatizácie v letnom období, tienenie okien. - Komunikovať potrebu úspory zdrojov pracovníkom spoločnosti.	
ODPADY	Dlhodobý cieľ	Zefektívniť riadenie odpadového hospodárstva v súlade s hierarchiou OH	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Znížiť tvorbu zmesového stavebného a demolačného odpadu kategórie 17 09 04 o 5%.	31.12.2024
	Opatrenie	- Zabezpečiť označovanie kontajnerov na odpad na stavbách v zmysle Vyhlášky 365/2015 Z.Z. - Katalóg odpadov pre ich dôslednejšie triedenie. - Vytvoriť vnútorný vzdelávací systém v spoločnosti za účelom zvyšovania povedomia pracovníkov (pravidelné prednášky zamerané na triedenie odpadov v zmysle Katalógu odpadov) - Vypracovať informačnú kampaň pre pracovníkov dodávateľských firiem o správnom triedení odpadov (letáky, osobné konzultácie).	
OCHRANA OVZDUŠIA	Dlhodobý cieľ	Redukovať znečisťovanie ovzdušia pri realizácii stavebných prác	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Obmedziť vznik prašnosti pri výkone stavebných prác vhodnými technicko-organizačnými opatreniami	31.12.2024
	Opatrenie	- V procese prípravy stavby zabezpečiť dostatok technických zariadení pre redukciu prašnosti pri výkone prašných procesov v závislosti od náročnosti stavby (navrhovať uzatvárateľné kontajnery na stavebné sute a zmesový stavebný odpad, čistiť príslušné komunikácie, využívať kropenie zdroja primárnej prašnosti, oddeľovať priestory so zvýšenou prašnosťou od ostatných vhodnou bariérou). - Obmedzovať realizáciu prašných procesov vo veternom počasí (organizačné opatrenie, viesť príslušné záznamy v stavebnom denníku).	
	Krátkodobý cieľ	Zpracovať pravidlá pre redukciu prašnosti do platných technologických postupov spoločnosti.	31.12.2024
Opatrenie	Zabezpečiť postupnú aktualizáciu TP, zapracovať kapitoly OŽP, pre procesy so zvýšenou prašnosťou individuálne posudzovať možnosti jej eliminácie/redukcie		

	Dlhodobý cieľ	Redukovať množstvo emisií do ovzdušia pri používaní stavebných strojov a zariadení, doprave a prevoze.	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Znížiť emisie CO ₂ znížením spotreby PHM o 3%.	31.12.2024
	Opatrenie	- Zabezpečiť preškolenie vodičov, obsluhy a prípravárov stavieb o efektívnej prevádzke strojov a zariadení (optimalizácia návrhu strojnej zostavy bez prestojov, vypínanie motora pri čakaní v obslužnom rade, pravidlá efektívnej jazdy - akcelerácia) - Vypracovať prehľadný zoznam strojov a zariadení s plánom servisnej údržby, STK a EK	
OCHRANA VÔD a OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY	Dlhodobý cieľ	Obmedzenie používania nebezpečných chemických látok a zlepšenie podmienok ich skladovania.	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Znížiť objem nakupovaných a používaných nebezpečných látok o 5%.	31.12.2024
	Opatrenie	Vypracovať analýzu používaných chemických látok (farby, laky, moridlá, riedidlá, atď.) a navrhnúť možnosti náhrady za menej environmentálne škodlivé produkty.	
	Dlhodobý cieľ	Znižovanie spotreby vody	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Znížiť spotrebu vody v sídle spoločnosti o 5%	31.12.2024
	Opatrenie	- Zabezpečiť informačné nástenky o možnostiach úspory vody v priestoroch spoločnosti - Zakúpiť šetriče vody do kuchynky a sociálneho zázemia v sídle spoločnosti	
SPOTREBA MATERIÁLOV	Dlhodobý cieľ	Zvyšovať mieru využívania stavebných recyklátov a znižovať spotrebu primárnych surovín	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Zvýšiť mieru používania recyklovaných materiálov pri výstavbe na min. 5% v priemere na stavbu	31.12.2024
	Opatrenie	- Komunikovať s investormi a projektantami o možnostiach náhrady projektovaných primárnych surovín (štrk, piesok, kamenivo) za vhodné recykláty (napr. suťové a betónové) pri zhotovovaní podkladov pod parkoviska, dlažby, pri zásypoch inžinierskych sietí a pod.) - Obstarávať materiály na výstavbu pri zohľadnení požiadaviek na recyklovateľnosť.	(ciele v tejto oblasti sú významne limitované požiadavkami pamiatkových úradov na použitie pôvodných surovín)
ZVYŠOVANIE ENVIRONMENTÁLNEHO POVEDOMIA	Dlhodobý cieľ	Zvyšovať povedomie o environmentálnom správaní a EMAS všetkých zamestnancov a dodávateľov spoločnosti.	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Vykonať aktivity pre zvyšovanie povedomia a kompetentnosti v oblasti ochrany životného prostredia a EMAS.	31.12.2024
	Opatrenie	- Vyškoliť všetkých zamestnancov spoločnosti v oblasti OŽP a EMAS - Zrealizovať informačnú kampaň v oblasti environmentálneho správania pre dodávateľov našej spoločnosti.	
HAVARIJNÁ PRIPRAVENOSŤ	Dlhodobý cieľ	Predchádzať havarijným a mimoriadnym situáciám na pracoviskách spoločnosti a na stavbách	2024-2027
	Krátkodobý cieľ	Zabezpečiť vyššiu havarijnú pripravenosť pri realizácii činností na stavbách a v sídle spoločnosti	31.12.2024
	Opatrenie	- Vykonať nácvik havarijnej pripravenosti – použitie absorbentov v prípade úniku nebezpečných látok (nafta, oleje, mazivá) – všetci pracovníci. - Zabezpečiť pravidelný servis a údržbu všetkých vozidiel spoločnosti. - Zabezpečiť nákup havarijných súprav pre všetky realizované stavby (min. 1 ks/stavba)	

4.1. Súhrn plánovaných a prijatých environmentálnych opatrení

Doterajšie dlhodobé a krátkodobé ciele na zlepšovanie environmentálneho správania sú zhodné s cieľmi a požiadavkami aktuálne platnej legislatívy o ochrane životného prostredia a hodnotenie ich dosiahnutia je preverované príslušnými orgánmi štátnej správy v rámci plánovaných štátnych kontrol podnikateľských subjektov.

Naše úsilie je zamerané na problémy zefektívnenia odpadového hospodárstva, v rámci stavieb sa snažíme aktívne pôsobiť na zúčastnené strany a presadzovať používanie recyklátov tam, kde je to účelné a z hľadiska zachovania historickej hodnoty objektov možné. V budúcnosti plánujeme znížiť množstvo zmesového odpadu zo stavieb dôslednejším triedením odpadu a lepším návrhom zariadenia staveniska zohľadňujúcim potreby vyššieho počtu kontajnerov, resp. vyznačených miest na zhromažďovanie vytriedeného odpadu (drevo, kovy, tehly a pod.). V blízkej budúcnosti sa plánujeme zamerať na dôslednejšiu kontrolu skladovania chem. látok a realizovať v tejto oblasti viac interných auditov. U starších stavieb je vo fáze prípravy stavieb zabezpečený prieskum pôvodných materiálov a v prípade výskytu azbestu, je problematika riešená v spolupráci s oprávnenými subjektami. O vznikajúcich odpadoch a spôsobe nakladania s odpadmi je vedená evidencia odpadov v zmysle vyhlášky č. 366/2015 Z.z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti.

Z hľadiska emisií do ovzdušia je našim cieľom dosiahnuť lepší prehľad o spotrebovaných pohonných hmotách. Z dôvodu vyššieho počtu osobných áut sa plánujeme zamerať na zefektívnenie ich prevádzky a zvýšiť dôraz na kontrolu ich technického stavu a včasnej servisnej údržby. Rezervy vidíme jednak v príslušnej evidencii nášho vozového parku, ktorú by sme v budúcnosti chceli zlepšiť a sprehľadniť, ale aj v lepšej efektívnosti jazdy zo strany našich vodičov a vodičov subdodávateľov. V rámci stavieb vykonávame niektoré opatrenia na znižovanie primárnej a sekundárnej prašnosti, ktorá zaťažuje okolie rekonštruovaných stavieb (používanie sklzov na stavebný odpad súčasne s prekrytím kontajnerov, čistenie vozoviek v blízkosti výjazdu zo stavby a pod.). V tejto oblasti máme rezervy jednak v povedomí pracovníkov a ich prístupe, ale aj v potrebnom vybavení na stavbách.

Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. si plne uvedomuje súčasný tlak na znižovanie spotreby primárnych surovín a preto v rámci svojich možností pristupuje v čo najväčšej miere k opätovnému použitiu materiálov pochádzajúcich z pôvodných stavieb, ktoré uprednostňuje pred nákupom nových materiálov (napr. použité drevo, kameň, tehly).

Ochrana vzácnych živočíchov (netopiere, chránené druhy vtáctva) patrí k prioritám našej práce a v súčinnosti s dotknutými organizáciami hľadáme spoločné riešenia pre zachovanie ich výskytu. Práce pri obnove historických stavieb sa v nadväznosti na prieskum snažíme vykonávať mimo času hniezdenia a v realizovaných stavbách hľadáme možnosti realizácie náhradných úkrytov pre spomínané druhy živočíchov. Táto oblasť je v našej spoločnosti dlhodobo dôsledne riadená, preto nepovažujeme za potrebné stanovovať pre ňu ďalšie opatrenia a ciele.

Na zlepšenie environmentálneho povedomia podporujeme účasť zamestnancov na rôznych odborných školeniach s témou ochrany životného prostredia a na vzdelávacích aktivitách v odbore stavebníctvo.

5. Súhrn dostupných údajov o environmentálnom správaní organizácie vo vzťahu k významným environmentálnym aspektom

Hlavné ukazovatele (indikátory) environmentálneho správania organizácie PAMARCH, s.r.o. sú stanovené v súlade s Nariadením (EÚ) č. 2018/2026, ktorým sa mení príloha IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS). Každý hlavný ukazovateľ sa skladá z týchto prvkov:

- i) údaj A vyjadrujúci celkový ročný vstup/výstup v danej oblasti,
- ii) údaj B vyjadrujúci ročnú referenčnú hodnotu, ktorá predstavuje činnosť danej organizácie,
- iii) údaj R označujúci pomer medzi údajmi A a B

Naša spoločnosť sa rozhodla hodnotiť svoje environmentálne správanie pomocou nasledujúcich vstupov/výstupov:

Údaj o celkovom ročnom vstupe/výstupe (Údaj A)	
Energia	Celková ročná spotreba elektrickej energie v kWh *
	Celková ročná spotreba energie zo spaľovania zemného plynu v kWh * <i>* Vzhľadom na aktuálne fakturačné obdobia zo strany poskytovateľov služieb, sú chýbajúce údaje za rok 2023 dopočítané k 31.12. na základe priemernej mesačnej spotreby a budú upresnené v nasledujúcom aktualizovanom environmentálnom vyhlásení. Významnejšia zmena v spotrebe sa nepredpokladá.</i>
Materiály	Množstvo stavebných materiálov (dočasné pracoviská – stavby): • kamenivo (t) • drevo (m³) Množstvo materiálov pre administratívu a projekčnú činnosť (sídlo spoločnosti): • kancelársky papier (počet listov A4) • tonery (počet ks)
Voda	Celková ročná spotreba vody (l)
Odpad	Celková ročná produkcia odpadu kategórie O: • súhrnne stavebné odpady a odpady z demolácií vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest (skupina 17) (t) • z toho 17 09 04 Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií (t)
Emisie	Emisie skleníkového plynu CO ₂ zo spotreby pohonných hmôt (t)
Ročná referenčná hodnota vyjadrujúca činnosť organizácie (údaj B)	
Obrat	Údaje sú čerpané z ročných uzávierok spoločnosti PAMARCH, s.r.o. ** Zdroj: www.registeruz.sk Pri výpočte jednotlivých indikátorov je obrat uvažovaný v mil. €.

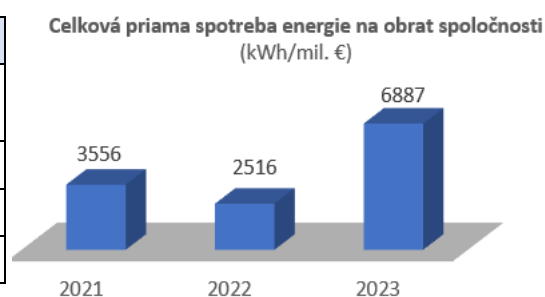
	<i>**Za rok 2023 je údaj orientačný, na základe podkladov z účtovníctva. Údaj bude upresnený po účtovnej uzávierke a zohľadnený v nasledujúcom aktualizovanom environmentálnom vyhlásení.</i>
Počet pracovníkov	Priemerný počet pracovníkov spoločnosti v príslušnom roku
Indikátor (R₁ až R_n)	R = A/B
Naša spoločnosť si pre hodnotenie svojho environmentálneho správania stanovila ako relevantné nasledujúce indikátory environmentálneho správania: • Ind. R1 – Celková priama spotreba energie na obrat spoločnosti (kWh/mil. €) • Ind. R2 – Spotreba elektrickej energie na obrat spoločnosti (kWh/mil. €) • Ind. R3 – Spotreba energie zo spaľovania zemného plynu na obrat spoločnosti (kWh/mil. €) • Ind. R4 – Spotreba kameniva na obrat spoločnosti (t/mil. €) • Ind. R5 – Spotreba dreva na obrat spoločnosti (m³/mil. €) • Ind. R6 – Spotreba kancelárskeho papiera na pracovníka (počet listov/pracovník) • Ind. R7 – Spotreba tonerov na pracovníka (ks/pracovník) • Ind. R8 – Spotreba vody na pracovníka (l/pracovník) • Ind. R9 – Celková ročná produkcia odpadov skupiny 17 na obrat spoločnosti (t/mil. €) • Ind. R10 – Celková ročná produkcia odpadov kategórie 17 09 04 na obrat spoločnosti (t/mil. €) • Ind. R11 – Celkové ročné emisie CO₂ na obrat spoločnosti (t/mil. €)	

5.1. Energie

5.1.1. Ind. R1 – Celková priama spotreba energie na obrat spoločnosti (kWh/mil. €)

Jedná sa o celkovú priamu spotrebu energie zodpovedajúcu celkovému množstvu energie, ktorú daná organizácia spotrebovala za rok. V ukazovateli je zahrnutá spotreba elektrickej energie a spotreba energie zo zemného plynu. Pri našich činnostiach nevyužívame a ani nevyrábame energiu z obnoviteľných zdrojov, preto tieto ukazovatele nevyhodnocujeme.

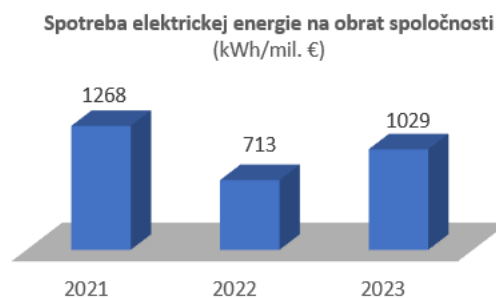
Rok	2021	2022	2023
Celková priama spotreba energie (kWh)	11 188	11 999	25 099
Obrat spoločnosti (mil. €)	3, 145 912	4, 769 229	3, 644 216
Ind. R1 (kWh/mil. €)	3556	2516	6887
Trend	Premenlivý		

5.1.2. Ind. R2 – Spotreba elektrickej energie na obrat spoločnosti (kWh/mil. €)

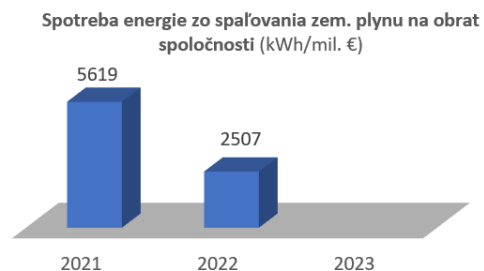
Jedná sa o spotrebu elektrickej energie zodpovedajúcu celkovému množstvu elektrickej energie, ktorú daná organizácia spotrebovala za rok. V spoločnosti PAMARCH, s.r.o. je využívaná elektrická energia z verejnej elektrickej siete, pričom hodnoty odberu el. energie za jednotlivé realizované zákazky nie je možné presne vyčíslieť, tak do ukazovateľa nie sú započítané. Údaje sú dostupné z faktúr za príslušné zúčtovacie obdobia.

Rok	2021	2022	2023
Celková ročná spotreba elektrickej energie (kWh)	3 988	3 399	3 749
Obrat spoločnosti (mil. €)	3, 145 912	4, 769 229	3, 644 216
Ind. R2 (kWh/mil. €)	1268	713	1029
Trend	Premennivý		

5.1.3. Ind. R3 – Spotreba energie zo spaľovania zemného plynu na obrat spoločnosti (kWh/mil. €)

Tepelná energia je získavaná spaľovaním zemného plynu v rámci kotolne budovy, v ktorej spoločnosť sídli v prenájme. Údaje sú dostupné z faktúr za príslušné zúčtovacie obdobie. Vzhľadom na to, že za aktuálne zúčtovacie obdobie ešte nebola dostupná vyúčtovacia faktúra, bude tento údaj doplnený v nasledujúcom environmentálnom vyhlásení.

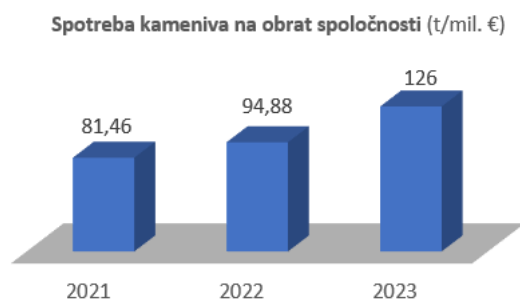
Rok	2021	2022	2023
Dodané množstvo energie v plyne (kWh)	17678	11956	---
Obrat spoločnosti (mil. €)	3, 145 912	4, 769 229	3, 644 216
Ind. R3 (kWh/mil. €)	5619	2507	---
Trend	klesajúci		

5.2. Materiály

5.2.1. Ind. R4 – Spotreba kameniva na obrat spoločnosti (t/mil. €)

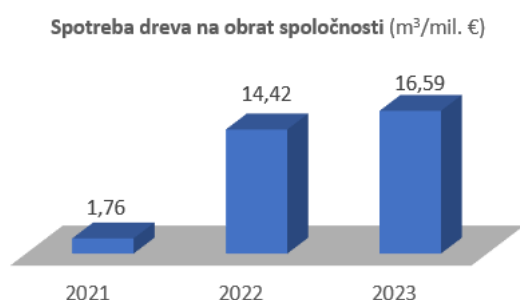
Jedná sa o rôzne frakcie kameniva pre stavebné účely používané pri realizácii našich zákaziek. Mierny nárast indikátora môže byť spôsobený zvyšujúcim sa počtom zákaziek, resp. druhom realizovaných zákaziek v príslušnom roku.

Rok	2021	2022	2023
Spotreba kameniva (t)	256,25	452,53	460,02
Obrat spoločnosti (mil. €)	3, 145 912	4, 769 229	3, 644 216
Ind. R4 (t/mil. €)	81,46	94,88	126
Trend	stúpajúci		

5.2.2. Ind. R5 – Spotreba dreva na obrat spoločnosti (m³/mil. €)

Vzhľadom na špecifiká našej činnosti, limitované požiadavkami pamiatkového úradu a iných zainteresovaných strán, sa snažíme zachovávať pôvodné postupy a použité materiály. Z tohto dôvodu nie je možné plne nahradiť spotrebu primárnych surovín. Mierny nárast indikátora môže byť spôsobený zvyšujúcim sa počtom zákaziek, resp. druhom realizovaných zákaziek v príslušnom roku.

Rok	2021	2022	2023
Spotreba dreva (m ³)	5,53	68,79	60,45
Obrat spoločnosti (mil. €)	3, 145 912	4, 769 229	3, 644 216
Ind. R5 (m ³ /mil. €)	1,76	14,42	16,59
Trend	stúpajúci		

5.2.3. Ind. R6 – Spotreba kancelárskeho papiera na pracovníka (počet listov/pracovník)

Jedná sa predovšetkým o spotrebu kancelárskeho papiera v sídle spoločnosti, v malej miere v rámci administratívy na stavbách. Vyhodnocujeme počet spotrebovaných celých balení, ktoré sú z dôvodu rôznej gramáže prepočítané na listy.

Kontinuálne sa snažíme o minimalizáciu spotreby papiera a v čo najväčšej miere o jeho nahradenie elektronickou administratívou zákaziek, či telefonickou a mailovou formou komunikácie s klientami a inými zainteresovanými stranami. V roku 2021 bola zaznamenaná nižšia spotreba papiera z dôvodu výkonu práce formou home office. Posledné dva roky pozorujeme ustálený trend.

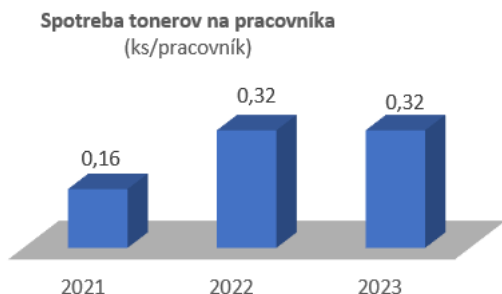
Rok	2021	2022	2023
Spotreba kancelárskeho papiera (počet listov)	1200	2500	2500
Počet pracovníkov	25	25	25
Ind. R6 (počet listov/pracovník)	48	100	100
Trend	ustálený		

5.2.4. Ind. R7 – Spotreba tonerov na pracovníka (ks/pracovník)

Spotreba tonerov zahŕňa prevažne sídlo spoločnosti, v menšej miere tlač v rámci administratívy na stavbách. Použité tonery sú spätne odovzdávané zmluvnému dodávateľovi na ďalšiu repasáciu. Posledné dva roky pozorujeme ustálený trend.

Rok	2021	2022	2023
Spotreba tonerov (ks)	4	8	8
Počet pracovníkov	25	25	25
Ind. R7 (ks/pracovníka)	0,16	0,32	0,32
Trend	ustálený		

5.3. Voda

5.3.1. Ind. R8 – Spotreba vody na pracovníka (l/pracovník)

Spotreba vody je meraná vodomermom v prenajatých priestoroch v sídle spoločnosti.

Spotrebu v rámci dočasných pracovísk – stavieb nie je možné presne vyhodnotiť, nakoľko častokrát je odber vody dohodnutý s vlastníkmi rekonštruovaných budov za individuálnych podmienok, bez možnosti presného merania.

Rok	2021	2022	2023
Spotreba vody (l)	39 780	36 390	39 960
Počet pracovníkov	25	25	25
Ind. R8 (l/pracovník)	1591	1456	1598
Trend	premenlivý		

5.4. Odpady

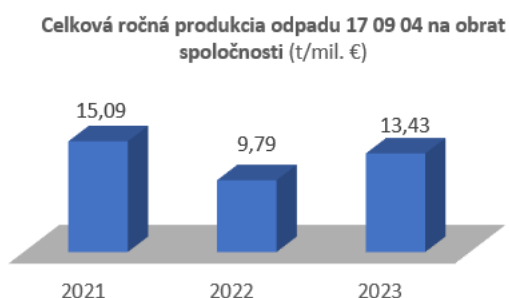
Naša spoločnosť sleduje celkovú ročnú produkciu odpadov skupiny 17 - Stavebné odpady a odpady z demolácií vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest. Z tohto množstva ďalej samostatne monitorujeme tvorbu zmesového odpadu 17 09 04 Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií (t). Sme držiteľom Registrácie podľa § 98 č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Naša spoločnosť dlhodobo tvorí len nevýznamné množstvo odpadu kategórie N, ktorý z tohto dôvodu nie je vyhodnocovaný ako samostatný ukazovateľ. Pri nakladaní s nebezpečným odpadom spoločnosť koná v súlade s príslušnými legislatívnymi požiadavkami.

5.4.1. Ind. R9 – Celková ročná produkcia odpadov skupiny 17 na obrat spoločnosti (t/mil. €)

Rok	2021	2022	2023
Celková ročná produkcia odpadu skupiny 17 (t)	240,56	220,62	262,35
Obrat spoločnosti (mil. €)	3, 145 912	4, 769 229	3, 644 216
Ind. R9 (t/mil. €)	76,47	46,26	71,99
Trend	premenlivý		

5.4.2. Ind. R10 – Celková ročná produkcia odpadov kategórie 17 09 04 na obrat spoločnosti (t/mil. €)

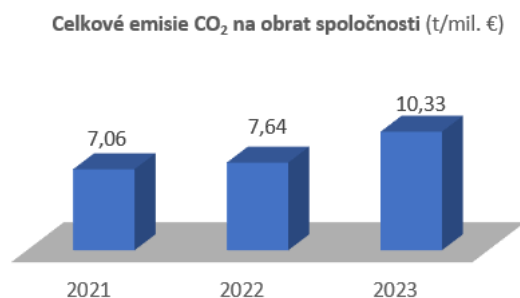
Rok	2021	2022	2023
Celková ročná produkcia odpadu 17 09 04 (t)	47,48	46,70	48,93
Obrat spoločnosti (mil. €)	3, 145 912	4, 769 229	3, 644 216
Ind. R10 (t/mil. €)	15,09	9,79	13,43
Trend	premenlivý		

5.5. Emisie

5.5.1. Ind. R11 – Celkové ročné emisie CO₂ na obrat spoločnosti (t/mil. €)

Naša spoločnosť monitoruje množstvo emisií CO₂ vznikajúce pri prevádzke osobných a nákladných vozidiel na základe celkového množstva spotrebovaných pohonných hmôt (PHM). V ukazovateli sú zohľadnené emisné špecifiká z hľadiska použitého paliva (benzín, nafta) a druhu vozidla (osobné, nákladné). Vozidlá pravidelne podrobujeme servisnej údržbe, a požadovanej emisnej a technickej kontrole. Na výpočet bola použitá metodika MŽP SR inštitútu environmentálnej politiky (Metodika pre IEP kalkulačku osobnej uhlíkovej stopy).

Rok	2021	2022	2023
Celkové emisie CO ₂ (t)	22,21	36,43	37,65
Obrat spoločnosti (mil. €)	3, 145 912	4, 769 229	3, 644 216
Ind. R11 (t/mil. €)	7,06	7,64	10,33
Trend	stúpajúci		

5.6. Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu

Ukazovateľ „Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu“ nie je hodnotený, nakoľko spoločnosť PAMARCH, s.r.o. sa pri realizácii obnovy historických budov riadi schválenou projektovou dokumentáciou pod dohľadom pamiatkového úradu bez možnosti významnejšieho rozvoja biodiverzity. Realizované zákazky sú zväčša umiestnené v hustej zástavbe historických centier miest. V prevažnej miere sa pri nich nejedná o významnejší záber pôdy z hľadiska výkopových prác, novej zástavby a pod. Spoločnosť sídli v prenajatých priestoroch v centre mesta Nitra bez možnosti vplyvu na biodiverzitu. Parkovacie plochy sú prenajaté, asfaltové.

Počas výkonu našej činnosti sa vo veľkej miere snažíme používať pôvodné stavebné postupy, čím prispievame k zmierneniu dopadov prác na životné prostredie v okolí rekonštruovaných stavieb.

V zmysle napĺňania príslušnej legislatívy v prípade výskytu chránených živočíšnych druhov (netopiere, dáždovníky a pod.) sa podľa možností realizuje osadzovanie potrebných prvkov (úkrytov a výletových otvorov) na fasádach obnovovaných domov a práce sa vykonávajú s ohľadom na čas hniezdenia chránených živočíchov.

6. Hlavné právne ustanovenia týkajúce sa životného prostredia a vyhlásenie o dodržiavaní právnych predpisov

Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. týmto vyhlasuje a potvrdzuje, že dbá na dodržiavanie právnych požiadaviek a príslušných environmentálnych noriem, ktoré súvisia s jej environmentálnymi aspektmi. Právne požiadavky a iné požiadavky, ktoré sa organizácia zaviazala plniť sú spracované v „Registri záväzných požiadaviek“ a sú záväzné pre všetkých zamestnancov a v súlade s uplatňovaním kritérií a postupov environmentálneho manažérskeho systému sa vzťahujú aj na našich dodávateľov.

Spoločnosť PAMARCH, s.r.o. pravidelne hodnotí súlad svojich činností s právnymi a inými požiadavkami v rámci interných auditov a výsledky z hodnotenia sú súčasťou pravidelného preskúmania ISM.

Starostlivosť o životné prostredie

Číslo predpisu	Názov
17/1992 Z.z.	Zákon o životnom prostredí
128/2015 Z. z.	Zákon o prevencii závažných priemyselných havárií
198/2015 Z. z.	Vyhláška, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií
525/2003 Z.z.	Zákon o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie
359/2007 Z.z.	Zákon o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov
245/2003 Z.z.	Zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia
543/2002 Z.z.	Zákon o ochrane prírody a krajiny
170/2021 Z.z.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
587/2004 Z.z.	Zákon o Environmentálnom fonde

39/2013 Z.z.	Zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia
24/2006 Z.z.	Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
11/2016 Z. z.	Vyhláška, ktorou sa vykonáva zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia
1221/2009 Z.z.	Nariadenie (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit
49/2002 Z.z.	Zákon o ochrane pamiatkového fondu
235/2010 Z.z.	Vyhláška, ktorou sa vykonáva zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
91/2016 Z.z.	Zákon o trestnej zodpovednosti právnických osôb

Ochrana vôd

364/2004 Z.z.	Zákon o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (vodný zákon)
418/2010 Z.z.	Vyhláška o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona
442/2002 Z.z.	Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach
200/2018 Z.z.	Vyhláška č. 200/2018 Z. z. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
269/2010 Z.z.	Nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd

Ochrana ovzdušia

146/20230 Z.z.	Zákon o ovzduší
254/2023 Z. z.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia
248/2023 Z. z.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia
249/2023 Z. z.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí
250/2023 Z. z.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o kvalite ovzdušia

Odpadové hospodárstvo

79/2015 Z.z.	Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch
365/2015 Z. z.	Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, účinnosť
366/2015 Z. z.	Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti
371/2015 Z. z.	Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch

329/2018 Z. z.	Zákon 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde
344/2022 Z.z	Vyhláška MŽP SR 344/2022 Z.z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií

Hluk a vibrácie

355/2007 Z.z.	Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
549/2007 Z.z.	Vyhláška ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií
115/2006 Z.z.	Nariadenie vlády o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
416/2005 Z. z.	Nariadenie vlády o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám

7. Použité skratky

ISM	integrovaný systém manažérstva
EMAS	schéma spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit
EMS	environmentálny manažérsky systém
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
IEP	Inštitút environmentálnej politiky
EA	environmentálny aspekt
EV	environmentálny vplyv
PHM	pohonné hmoty
kWh	kilowatthodina
t	tona
l	liter
m ³	meter kubický
€	menová jednotka EURO

8. Záver

Vedenie spoločnosti vyhlasuje, že všetky údaje uvedené v tomto environmentálnom vyhlásení sú pravdivé a založené na pôvodných dátach spoločnosti PAMARCH, s.r.o.

Environmentálne vyhlásenie je spracované v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácie v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), v znení nariadenia komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) za účelom oboznámenia verejnosti a zainteresovaných strán o vplyve organizácie na životné prostredie.

Environmentálne vyhlásenie je prístupné na webovej stránke spoločnosti www.pamarch.sk.

9. Vyhlásenie environmentálneho overovateľa o overovaní a validácii

CERTIFINO s.r.o.	
I confirm with my signature that the information on this page is correct	
Name of the lead verifier:	Signature:
Ing. Michal Rückschloss, PhD.	
Date: 27.3.2024	

VYHLÁSENIE ENVIRONMENTÁLNEHO OVEROVATEĽA O OVEROVANÍ A VALIDÁCII

Certifino s.r.o., Bratislava

s registračným číslom overovateľa EMAS: SK-V-0005

akreditovaný pre rozsah:

kód NACE: 41.10, 41.20, 43.12, 43.13, 43.21, 43.22, 43.29, 43.31, 43.32, 43.33, 43.34, 43.39, 43.91,
43.99, 71.11, 71.12, 72.19, 74.90

vyhlasuje, že overil, že celá organizácia v zmysle environmentálneho vyhlásenia/~~aktualizovaného environmentálneho vyhlásenia~~ (*) organizácie:

PAMARCH, s.r.o.

spĺňa všetky požiadavky nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/1505 z 28. augusta 2017, ktorým sa menia prílohy I, II a III k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), a nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení príloha IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

Podpisom vyhlasujem, že:

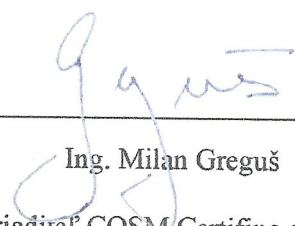
- overovanie a validácia boli vykonané v plnom súlade s požiadavkami nariadenia (ES) č. 1221/2009, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/1505, a nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/2026,
- výsledok overovania a validácie potvrdzuje, že neexistuje žiadny dôkaz o nedodržovaní uplatniteľných právnych požiadaviek týkajúcich sa životného prostredia,
- údaje a informácie uvedené v environmentálnom vyhlásení/~~aktualizovanom environmentálnom vyhlásení~~ (*) PAMARCH, s.r.o., poskytujú spoľahlivý, dôveryhodný a správny obraz o všetkých činnostiach v rozsahu uvedenom v environmentálnom vyhlásení.

Tento dokument nie je rovnocenný s registráciou v EMAS. Zápis do registra EMAS môže urobiť iba príslušný orgán podľa nariadenia (ES) č. 1221/2009.

Tento dokument sa samostatne nezverejňuje

CERTIFINO s.r.o.	
I confirm with my signature that the information on this page is correct	
Name of the lead verifier:	Signature:
Ing. Michal Rückschloss, PhD.	
kone. 27. 3. 2024	

(*) Nehodiace sa prečiarknite.

Ing. Milan Greguš
riadiateľ COSM Certifino s.r.o.
V Bratislave, dňa 27.03.2024